

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Tweede stand van zaken volledige schadeloosstelling Natuurnetwerk Nederland.

Geachte Statenleden,

Op 6 maart 2024 hebben uw Staten besloten om volledige schadeloosstelling (VSS) als extra instrument in te zetten in zeven gebieden binnen het Natuurnetwerk Nederland (NNN) in Zuid-Holland. Dit omdat deze gebieden als ‘cruciaal en niet-herlokaliseerbaar’ zijn aangemerkt. Daarmee ontstaat de mogelijkheid een hogere vergoeding te bieden aan grondeigenaren als zij de wens hebben hun grond te verkopen aan de provincie. De provincie kan hier vervolgens natuur inrichten [[dossiernummer PZH-2024-847218643, Statenbesluit 7634](#)].

Conform het behandelvoorstel van motie 1353 hebben wij u op 8 oktober 2024 de eerste stand van zaken naar aanleiding van dit besluit toegestuurd. Motie 1353 vroeg om ‘zo mogelijk uitsluitend in te zetten op zelfrealisatie en grondruil, en om een zorgvuldig realisatieproces, samen met betrokkenen en met gebruikmaking van gebiedskennis’.

In de brief van 8 oktober hebben wij aangegeven u twee keer per jaar te zullen informeren over de voortgang. Hierbij treft u de tweede stand van zaken aan over de periode september 2024 t/m februari 2025.

Binnen NNN wordt aan een grote diversiteit aan projecten gewerkt. Over de voortgang hiervan wordt u geïnformeerd in de reguliere begrotingscyclus. In deze stand van zaken gaan wij specifiek in op de zeven gebieden zoals die zijn benoemd in het VSS-besluit uit 2024:

- Gemeente Goeree-Overflakkee
 - Binnenduinrand Goeree
 - Slikken van Flakkee
 - Westplaat Buitengronden
- Gemeente Molenlanden: Boezem Kinderdijk (ook bekend als polder Nieuw-Lekkerland)
- Gemeente Alblasserdam: polder Blokweer
- Gemeente Voorne aan Zee: Schapengors
- Gemeente Zuidplas: Groene Waterparel

Zelfrealisatie*Voortgang*

De afgelopen periode merken we dat er bij diverse eigenaren beweging komt om mee te werken aan het realiseren van nieuwe natuur. Wij hebben de afgelopen maanden met circa 55 grondeigenaren

één of meerdere keukentafelgesprekken gevoerd. Vanwege het grote aantal mogelijke zelfrealisatoren in de VSS gebieden (circa 83), kiezen we voor een spreiding van de gesprekken in de tijd, om zo een zorgvuldig proces met de eigenaren te kunnen doorlopen. De overige gesprekken met belangstellenden volgen in 2025. Ruil en verkoop zijn bespreekbaar wanneer de eigenaren zelf aangeven hierover in gesprek te willen gaan. In dat geval schuift een grondverwerver aan. Deze gesprekken met eigenaren zijn vertrouwelijk van aard. Daarom bevat deze brief geen informatie die herleidbaar kan zijn naar individuen.

Met alle stappen die worden gezet, kunnen we de komende periode steeds concreter worden. Hierover informeren we u in de volgende stand van zaken na de zomer 2025.

Basisnatuurplan

De keukentafelgesprekken variëren van oriënterend tot eigenaren die de stap willen zetten naar het opstellen van een 'basisnatuurplan'. In enkele gevallen wordt de optie ruil / verkoop verkend. Eind februari 2025 waren circa 15 basisnatuurplannen in voorbereiding of in concept gereed. De conceptplannen worden besproken met de eigenaren.

Het basisnatuurplan beschrijft het landschap, de bodemsoort(en), het water, de kenmerken van het perceel en het toekomstig gebruik van de grond. Daarnaast bevat het een beschrijving van de nieuwe natuur waarvoor het plan bedoeld is. Dit is gebaseerd op de natuurdoelen die voor dit gebied zijn vastgelegd in het Natuurbeheerplan dat jaarlijks door Gedeputeerde Staten wordt vastgesteld. Dit plan is een eerste formele stap in het proces van zelfrealisatie. De provincie faciliteert eigenaren bij het opstellen van deze plannen en kijkt hoe huidig gebruik waar mogelijk kan worden ingepast. De provincie beoordeelt het plan op de (inrichtings-) maatregelen en of de natuurdoelen zo gehaald worden.

Circa 15 eigenaren hebben aangegeven voorlopig af te zien van de mogelijkheid over te gaan tot zelfrealisatie. Wij blijven met deze eigenaren in contact.

Elke situatie is anders. Samen met de eigenaren zoeken we naar mogelijkheden voor het maken van maatwerkafspraken binnen de kaders van NNN. Bijvoorbeeld over het kunnen blijven houden van hobbydieren. Zo heeft in een recent advies de ingeschakelde 'natuurvriendelijke paardenadviseur' gekeken naar wat nodig is om te komen tot een goed beweidingsschema voor de gewenste paardenweide. Verder wordt gekeken of het nog nodig is te maaien (aanvullend op begrazing) en zo ja, dan wordt concreet advies gegeven hoe en wanneer dat moet gebeuren. Maar ook een bemestingsschema en zaaiadvies maken onderdeel uit van zo'n rapportage.

Natuurinrichtingsplan

Na goedkeuring van het basisnatuurplan is de volgende stap, als de eigenaar daartoe besluit, het opstellen van een 'natuurinrichtingsplan'. In dit plan wordt de inrichting concreet uitgewerkt en wordt inzichtelijk wat voor investeringen er nodig zijn en wat de beoogde planning is. Ook worden – indien nodig – onderzoeken uitgevoerd. Vanaf 2025 is de provincie de partij die beslist of het plan akkoord is (voorheen was dit de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland). Een pre-toets door de provincie behoort tot de mogelijkheden. Dit natuurinrichtingsplan vormt de basis voor de aanvraag van subsidie. Met het verlenen van de subsidie wordt ook het natuurinrichtingsplan vastgesteld.

Meer informatie via [Natuurnetwerk Nederland \(NNN\) - Provincie Zuid-Holland](#).

We verwachten in de 2^e helft van 2025 de eerste inrichtingsplannen voor deze VSS-gebieden te mogen ontvangen.

Ruilgrond

Beschikking hebben over ruilgrond is een belangrijke sleutel om beweging te krijgen in een aantal gebieden. Eind 2024 is nabij het gebied 'Binnenduinrand Goeree' een boerderij van 57ha aangekocht. Dat biedt perspectief voor agrariërs die nu binnen de NNN-begrenzing van Binnenduinrand Goeree liggen. De provincie is in gesprek met deze agrariërs over de mogelijkheden tot ruiling van gronden.

Aankoop met VSS

Sinds het VVS-besluit door Provinciale Staten zien we ook beweging bij de eigenaren waarmee we in gesprek zijn over aankoop van hun percelen. Zo is het de afgelopen maanden gelukt een aantal koopcontracten overeen te komen met VSS als uitgangspunt. Het betreft hier circa 25 hectares in de VSS-gebieden op Goeree-Overflakkee en Polder Blokweer / Hooge Boezems – Kinderdijk. De aktes van deze aankopen moeten nog passeren bij de notaris. In de volgende stand van zaken kunnen wij u hierover nader informeren.

Gebruikmaken van gebiedskennis

Bij het uitwerken van de plannen wordt samengewerkt met gemeenten, waterschappen, terrein behorende organisaties en lokale organisaties. Hierbij worden de ontwerpen voor het totale gebied verder uitgewerkt en raakvlakken en optimalisaties verkend. Daarnaast leveren de keukentafelgesprekken met bewoners belangrijke inzichten op over o.a. specifieke kenmerken van het perceel en/of gebied, over historisch gebruik en andere aandachtspunten waar wij in de verdere planvorming rekening mee kunnen houden. Deze bijeenkomsten zetten we voort in 2025.

Vervolgstappen 2025

- We zetten de persoonlijke gesprekken met de grondeigenaren voort. Doel hiervan is om ervoor te zorgen dat iedereen een weloverwogen keuze kan maken – en maakt – voor de eigen toekomst. We verwachten eind 2025 voor alle VSS- gebieden een goed beeld te hebben van de wensen en de keuzes. Met eigenaren die interesse hebben in zelfrealisatie, werken we verder aan het basisnatuurplan voor hun perceel en vervolgens aan natuurinrichtingsplannen.
- Ten behoeve van de subsidieaanvraag voeren we – indien van toepassing - (pre-) grondtaxaties uit om de afwaardering van de grond te kunnen bepalen.
- Zodra de plannen voor het gebied als totaal concreet genoeg zijn, betrekken we de bredere omgeving bij de plannen. Bijvoorbeeld via een inloopavond. Dit ook ter voorbereiding van de start van de procedure van de wijziging van het omgevingsplan dan wel projectbesluit.

Planning

In het VSS-besluit van 6 maart 2024 was een mogelijke planning opgenomen waarbij maximaal wordt ingezet op minnelijk verwerving en aanpassing van het omgevingsplan. Na het nemen van het VSS-besluit heeft de prioriteit gelegen bij het voeren van gesprekken met mogelijke zelfrealisatoren. Daarnaast zijn gesprekken gevoerd met eigenaren die overwegen hun grond te verkopen. Ook zijn de eerste verkennende gesprekken gevoerd met gemeenten over de wijziging van de bestemming via een omgevingsplan. Processen worden, zoveel als mogelijk is, parallel geschakeld. Dit leidt tot een aangepaste planning op hoofdlijnen voor de zeven gebieden.

Activiteit	Periode
Voortzetten minnelijk overleg op basis van VSS	2025 / 2026 De verwachting is dat eind 2025 het mogelijk is een overzicht te maken t.a.v. medewerking grondeigenaren. Provincie blijft uiteraard ook na dit moment in gesprek met eigenaren, parallel aan de overige procedures.

Opstellen inrichtingsplan gehele gebied	2025
Procedure omgevingsplan (gemeenteraad) / projectbesluit (Gedeputeerde Staten)	Start 2025 en doorlopend tot en met vaststelling in 2026/2027. Hierna is het mogelijk dat een beroepsprocedure bij Raad van State volgt.
Vorbereiden aanbesteden, realisatie, vergunningen voor gebieden die PZH zelf inricht.	Afhankelijk van voortgang ruimtelijke ordeningstraject, beroepsprocedure Raad van State en zelfrealisatie / minnelijke verwerving: periode 2026-2027

Wij zullen u halfjaarlijks blijven informeren over de voortgang rond het VSS-besluit.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff